

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyitlertér és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Égész évre K 10—

Fél évre 5—

Negyed évre 2-50

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítanak.

Nyitlertér pótlóara 50 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Főszerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és leptalajdos:

STRAUSZ SÁNDOR.

Hadi árvák gyámolítása.

Zalavármegye árvaszéke a hazáért hősi halált halt egyének kiskorú árváinak gyámolítása ügyében 1914. évi december 23-án a járási főszolgabírákhoz, körjegyzőkhöz és községi előljáróságokhoz intézett 44183—914. számú körrendeletében meglette mindazon intézkedéseket, melyek a m. kir. belügyminiszter ur 161000—VIII. a 914. sz. körrendeletében foglalt rendelkezések és irányelvek figyelembevételével a hadi árvák érdekeinek védelmére szükségeseknek és kívánatosoknak mutatkoztak.

12216—925. szám alatt pedig felkérte a vallásfelekezetek lelkészeit és a kir. tanfelügyelőség utján a tanítókat a hadi árvák ügyeinek gyámolítására.

A hadi árvák gyámolítása és érdekeinek hatóságos védelme mindnyájunk emberbaráti és hazafias kötelessége. Tartozunk ezzel egyrészt az azon hősöknek, kik a haza védelmében a kiállott fádalmak és küzdelmek mellett életüket is feláldozták, másrészt az édes hazánk iránti elháríthatatlan kötelességünk a hazáért hősi halált halt egyének kiskorú gyermekei tartását, nevelését ellenőrizni, elősegíteni és minden rendelkezésre álló eszközzel odahatni, hogy ezen kiskorúak a hazának hazafiasan érző, tetterős és hasznos polgáiraivá váljanak.

Ezért az árvaszék bizalommal fordul a magyar társadalom hazafias és nemesesztű tagjaihoz, hogy a hatóságokat a hadi árvák érdekeinek előmozdításában hathatósan tá-

mogassák és a hadiárvák ügyeit azzal a lelkes ügy buzgalommal karolják fel, amelyet a hazáért hősiesszen harcoló katonáink valóban megérdemelnek.

Felkéri az árvaszék a magyar társadalmat, kutassa fel azon nemesszívű családokat, amelyek a hazáért hősi halált halt egyének árváinak tartására, hajlamaiknak megfelelő szakismeretekben való kitanítására, a kiváló tehetségű gyermekek továbbképzésére hajlandók és képesek.

Ha egyes jótékony családok a kiskorúaknak saját körükben való felnevelésére nem vállalkozhatnának, módjukban áll a kiskorúaknak tartásáról és neveléséről akként is gondoskodni, hogy a kiskorúaknak az állami gyermekmenhelyben felmerülő gondozási díjait viselik.

A jövő családoknak jogukban áll ez alapon a gyermek tartásának és nevelésének ellenőrzése a gyermekmenhelyekben.

A menhelyben felmerülő díjak a következők:

A gyermek 1 éves korának betöltéséig havi 14 korona, a betöltött 1 éves kortól a gyermek 7-ik életévének betöltéséig havi 8 korona, ezután a gyermek 15-ik életévének betöltéséig havi 10 korona.

E tartásdíjakon felül havonként 6 koronát kell fizetni, mely összegben a gyermek ruházkodásának, iskoláztatásának, orvosi és közigazgatási ellenőrzésének, valamint gyógyításának összes költségei bennfoglaltatnak.

Nem terheli azonban havi 6 korona fizetése a jótéveit, amikor kétségtelen, hogy

az ily gyermek elhagyottá kellett volna nyilvánítani, ha jótéve család a tartásdíj fizetésének kötelezettségét nem vállalta volna.

Kutassák fel azon kifogástalan és megbízható családokat, kik ily gyermekek örökbefogadására hajlandók s a kiskorúak törvényes képviselőjét (gyámját) oktassák ki, hogy az örökbefogadási szerződés megkötésére a járási főszolgabíró is jogosult. Amennyiben a felek vagyontalanok, a szerződéshez szükséges okmányokat a hatóság hivatalból fogja beszerezni.

A hadbavonultak kiskorú gyermekeiről és külön a hazáért hősi halált halt egyének kiskorú árváiról (hadiárvák) községenként külön-külön nyilvántartás vezetetik.

Azon hadbavonultak kiskorú gyermekei, akik vagyontalanok, vagy oly csekély vagyonnal és jövedelemmel rendelkeznek, mely a kiskorúak eltartására nem elégséges, állami segélyben részesülnek.

Az árvaszék úgy a tartásra és nevelésre vállalkozó egyéneket, mint az elhelyezendő hadi árvákat nyilvántartásba veszi és elhelyezésüket közvetíti.

A hadi árvák védelmével nemcsak emberbaráti és hazafias kötelességet teljesítünk, hanem a jövő generációról való gondoskodással igen fontos nemzeti célt is szolgálunk. Azért felkéri az árvaszék a hadi árvák nemesszívű pártfogóit, hogy a hadi árvák ügyeinek gyámolítása mellett terjeszkék ki felügyeletüket a többi kiskorúra is, különösen ott, ahol a szülő vagy gyám elfoglaltság, vagy egyéb indokokból nem karolja fel

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Ime küldök egy kis verset. Hű bajtársam, K. Miska zászlóst sirtatom benne. 25-én mellettem esett el szegény. Megírtam egy kis költeményben, maradandóbb lesz előttem az emléke. Így válok el a hű társaktól. A régiékből már egyedül vagyok, ki hatodik hónapja kopotatom a San Michele gránátvert szikláit. Ki tudja, mi az én sorsom is? Talán követem őket. Minden pillanat veszély, minden másodperc halál.

Készül egy kis prózai elbeszélésem is »Néma fakesztek« címen. Ma küldtem volna el, de sajnos, mai harcunk s nehéz napunk megakadályozta a befejezést. Talán holnap . . .

Szenvedünk a sok sártól, víztől, esőtől, de túrtunk a szebb s boldogabb jövő reményében. Ha Isten segít, e hónap végén szabadságra megyek, 1—2 apróságot személyesen fogok bevinni.

Küzdelmes napoknak nézünk elébe, de bízunk a jó Istenben. Remélem, megsegít s egykor, bekébező időkből, mikor többet szabad s lehet, fogom leírni tapasztalataim s benyomásaim.

Szívességüket köszönve maradok hazafias üdvözlettel

S. Michele, 1916. III. 6.

Fenyves Dániel
honv. zászlós.

K. Miska

Itt hagyta jó Pajtás! . . .
Mint a hulló csillag tűnt el mellőlem . . .
Kereslek azóta, kereslek könnyezve . . .

Minden olyan sívár, oly türes nélküléd.
Hű, baráti szavad nem hallom köröttem . . .

Emlékszem még Pajtás! . . .
Velem együtt küzdte ott a harc hevében,
Hallottam buzdító, bátorító hangod
Golyók záporában, véres szuronyok közt,
Láttalak az ágyúk romboló tűzében.
Hős, bátor Bajtársam!
Hallottam a szavad: »Fiam előre!« . . .
S te mentél legelő, . . . a többi utánad.

Itt láttalak téged Pajtás utójára.

És amikor hoztak . . . a fejed átlóve . . .
Haldokoltál Pajtás! . . .
Minden hörgésed a szívembe nyilallott . . .
Kedves arcod véres, sártól bemocskolva . . .
Homlokodból csurgott a piros, meleg vér . . .
Nem ismertél már meg . . . szemed föl nem nyílt . . .
Fájt a szívem Bajtárs! . . .
Úgy szerettem volna melléd lefeküdni,
Hogy együtt maradjunk, hogy soh'se váljunk el
Kezed a kezemben . . . hadd kísérjelek el
Csendes sírgödörbe pihenni, aludni . . .
Hűséges Pajtásom!

Hidegűl kezed még egyszer megfogtam,
Homlokodra adtam végső búcsúcsókot.
Azután elvittek . . . fájó, nehéz szívvel

Néztem teutánad s csak sirtam . . . csak sirtam . . .
Legkedvesebb Bajtárs!
Kétszeres erővel vettem részt a harcban . . .
A bosszú fegyverem halálbárdja tette . . .
Nem szúrtam . . . ütöttem . . . gázoltam a vérbe . . .
Nehéz puskám tusa rémesekett vágott . . .
Beletapostam a holttest tömegébe . . .
De a te életed nem lesz kárpótolva . . .

Egyetlen Barátom!
Amikor vége volt a nehéz tusának,
Láttalak még egyszer koporsóban fekvő
Gyalulatlan deszka . . . egyszerű szemfedő . . .
Arcod tiszta volt már, de hideg . . . de sápadt . . .
Hűséges Barátom!
El kellett kísérem az utolsó útra . . .
Ott mentem utánad, fájdalomtól törve . . .
Oh! mért nem lett igaz hű szívéd mondása
Együtt leszünk ketten . . . el nem hagysz örökre? . . .
És mégis elhagytál! . . .

Szólt a pap csendben, halkán: »Imádkozunk« . . .
Összekulcsolt kézzel, sárban térdepelve
Hangzott a »Mi Atyánk« . . . hallottak a rögök . . .

Nemsokára Pajtás! talán . . . találkozunk . . .

1916. III. 1-én.

Fenyves Dániel
zászlós.

a kiskorúak érdekeit az a szülői szeretettel és apai gondoskodással, mely a mostani nehéz viszonyok között minden honpolgárnak kétszeresen kötelessége. Különös súlyt helyezzenek arra is, hogy a kiskorúak betegségükben megfelelő ápolásban és gyógykezelésben részesüljenek.

Az árvások bizik abban, hogy a hadi árvák pártfogói minden egyes felmerülő esetben meg fogják találni a leghelyesebb módot arra, hogy a gyámoltásra szoruló kiskorúak vallásos, erkölcsös nevelését, képességük és vagyoni viszonyaikhoz mért oly kiképzést nyerjenek, mely jövőjüket biztosítja.

Kelt Zalaegezzenen, Zalavármegye árvaszékének 1916. évi február hó 12-én tartott teljes ülésében.

Dr. Zarka Zsigmond.
elnök.

Néhány szó a tavaszi mezőgazdasági munkálatokról.

Csabai Kálmán kir. gazdasági tanár.

Hosszú enyhe tél dacára a kltavaszdás csak igen lassan halad előre, pedig az itthon maradt gazdák és hozzátartozóik alig várják, hogy megkezdhesék a tavaszi mezei munkálatokat. — Azt hiszem, nem lesz hiábavaló, ha tavaszi munkák megkezdése előtt néhány jóakaró tanáccsal szolgálunk gazdatársainknak.

Az esős ős és tél következtében nem lett bevetve sok őszi búzának szánt terület, miért is kénytelenek a gazdák tavasz-buzát vetni.

Régi közmondás »tavasz búza, ravasz búza«, mert biz ennek termése bizonytalan, épen ezért csakis kivételesen, szükségből érdemes a termesztése. Általában azt lehet mondani, ott érdemes a termesztése, hol cukorrépa, egyéb kései kapás növényeket termesztene és a hol a sör-árpát sikerrel nem lehet termesztetni. Czukorrépa, későn lekerülő kapásnövények után őszi búzát nem mindig lehet vetni, ilyenkor kénytelen a gazda a tavasz-búza termesztését felkarolni.

Tavaszi búza fajták közül nálunk a közönséges hazai tavasz-búza és champlain-búza természetik leginkább. Külföldi fajtákkal még nálunk nem igen tettek kísérletet, termés eredményeket még nem ismerjük.

Tavaszi-búza legjobban szereti a jó erőben levő, középkötött agyagos talajt. Legjobb előveteménye a trágyázott kapásnövény. Közvetlen istálló trágyát nem szereti. Talaját ősszel meg kell szántani, tavasszal, hacsak a talaj nincs megtömve, vagy nem gazos, szántani nem kell. Elég, ha az ősszel megsántított talajt nehéz fogas-boronával készítjük elő a vetésre.

Igen nagy hiba, hogy gazdáink az őszi szántásra nem fordítanak kellő gondot. Jó gazdának, hacsak igen fontos ok abban nem akadályozza — karácsony utánra szántatlan földjének nem szabad maradni. — Az a gazda, ki az őszi szántást ok nélkül elmulasztja, nincs tisztában a gazdálkodás legelemből részével.

Tavaszi búzától csak akkor várhatunk sikeres termést, ha azt korán vetjük.

Jóval több magot kell belőle vetni, mint az őszi búzából. — Katasztrális holdankint (1600 □ öi) kézzel szórva vetve 120—170 liter, géppel soros vetésnél 110—150 liter veszünk. — A magot ép úgy, mint az őszi búzát, lehet csávázni. — Erre a célra egy

150 literes kádba öntünk 100 liter vizet, ebbe feloldunk 1 kg. rézgalicot. — Veszünk egy kis szűrt (20—30 literes) két füllel ellátott fűzvesző kosarat, amit azután kibélelünk ritka korpás zsákszövettel. — Az így elkészített kosárkat félig megtöltjük búzával, megfogva a kosár mindkét fülét, az egészet bele tartjuk a rézgalic oldatba, úgy, hogy a búzát az oldat egészen ellepje. — Egy másik munkás ekkor a kosárban levő búzát kézzel forgatja, mosogatja, hogy az oldat minden egyes buza szemmel érintkezhessek. — A megmosott búzát azután kiterítjük ponyvára száradni. Nedves gabona elvetése azért nem ajánlatos, mert a nedvesen elvetett szem azonnal kezd csírázni, esetleg a talaj szárazsága következtében a csírázás, a növény fejlődése kárt szenvedhet.

Előre láthatólag a kapálást igénylő növények munkálatait az itthon maradtak kézi erővel nem igen lesznek képesek elvégezni, miért is tanácsos, hogy a gazdák fogatos kapáló gépeket szerezzenek be. — Ilyen kapológép a Columbia cultivátor és a Laas-féle lókapa. (Előre megrendelhetők a »Csáktornya vidéki gazdakörnél«.)

Kapás növények jó termést csak akkor hoznak, ha azok rendes megmunkálásban részesülnek. Minél többször kapáljuk őket, annál jobb. Általában azt mondhatjuk, hogy a tengerinél a szokásos 3-szori kapáláson felül, minden kapálás 2—3 q. csöves tengeri többtermést eredményez. — A mai árak mellett ez nem megvetendő jövedelem.

Igen tanácsos, ha a tengerit, burgonyát sorba vetjük, még pedig vagy soros vetőgéppel, vagy eke után, esetleg sorjelző után.

Lehetőleg vessünk sok babot és tököt, mert ezekre is nagy szükség lesz. — Hogy azonban ezen köztes növények a fogatos kapálást ne akadályozzák, tanácsos a babot nem a sorközökbe, hanem a tengeri tövébe vetni, — vagy pedig a tengerivel bevetett föld szélén egy darabot tökkel és babbal ültetni be. — Tapasztalat bizonyítja, hogy a tengeri, tök, bab külön természetve jóval nagyobb termést ad, — s így a látszólagos területvesztés a többtermésben megtérül.

Helyesen cselekszik a gazda, ha a tavaszi vetőmagvaiból csírázási próbát csinál, amiáltal megszabadul a rosszul csírázó vetőmag okozta kellemetlenségektől, amellel vetőmagot is takaríthat meg.

Vetőmagot csírázatni következőképpen lehet: veszünk egy közönséges étkezéshez használt tányért, aminek fenekére teszünk kétrét összehajtott itatós papirost, erre rá olvasunk a csírázatandó magból 100 szemet. — Ezt betakarjuk itatós papírral, vizet öntünk a tányérba, hogy az itatós papír állandóan nedves legyen és mindaddig ismételtjük az itatós papír át nedvesítését, míg a magvak ki nem csíráznak. — A szobában a szekrény tetejére, vagy a polcra téve 5—7 nap alatt a magvak kicsírának, amidőn is megolvassuk, hogy 100 mag közül hány mag csírázott ki. Ha 100 mag közül 80—90 jól kicsírázott, mindenesetre kevesebbet kell belőle vetni, mintha csak 20—30 szem csírázik ki.

Ez alkalommal is felhívom a gazdatársakat, kövessenek el mindent, hogy egy talpalatnyi föld se maradjon vetetlen. Bármivel vetik is be, az a fő, hogy be legyen vetve, mert minden emberi és állati eleségre égető szükség lesz.

Meg nem bocsájtható bünt követ el az, aki nem iparkodik a gondviselés által neki juttatott földterületen többet termelni és aki földje megmunkálása, elvetése, letakarítása körül munkaerőben megszorult szomszédjain, gazdatársán nem segít.

Édes hazánk szabadságát, függetlenségét akkor vihathják ki véreink a csatáterren, ha az itthon maradtok a több termés terén megteszik a kötelességüket.

Mutassák meg gazdáink, hogy a sokszor lekicsinyelt mezőgazdasági foglalkozás a haza eme nehéz napjaiban is méltó módon megállja a maga helyét.

1125/1916.

Csáktornya nagyközség előljárósága.

Hirdetmény.

Csáktornya nagyközség alulírott előljárói által ezennel közhírré tételik, hogy a községnek mult 1915. évi összes számadásai az 1886. évi 22. t. c. 142. §-a értelmében 1914. március 23-tól április hó 6-ig terjedő 15 napon át a község háza 1. sz. hivatalos helyiségében közszemlére helyeztetnek az az célból, hogy azokat az érdekelte adófizetők a hivatalos órák alatt betekintehessék és netáni észrevételeiket megtehessek.

Kelt Csáktornyan, 1916. évi március hó 22-ik napján.

Dénes Béla
közig. jegyző.

Kristofics Károly
községi bírő.

Szeretetadományokat a frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal!

Átvételi különítménye, IV. Váczi utca 38. sz.

K Ü L Ö N F É L É K.

Tűnődés.

Ki tudja hol lehet
Most fiam tábora ...
Tizenkét felé
Jár éppen az óra.

Talán épen rólam
Álmodik a szegény
Föltötte a szellő
Neki rólam regél ...

Ki tudja hol tölti
Az éji nyugalmat
Messe idegenben
A szabad ég alatt.

De tán nem is alszik,
Küzd a csatáterren ...
Oh, ha tudná ő azt,
Hogy én is még ébren.

Oh, ha tudná most azt,
Hogy vele harcolok:
Imámmal neki
Segítség hozok ...

III. Szivoncsik Antal.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXIII-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Égész évre K 10—
Fél évre » 5—
Negyed évre » 2-50

Egyes szám ára 20 fillér.

— **Letört virág.** A kegyetlen sors mérhetetlen csapást mért Lippich István csáktornyai járási számvevőre és családjára, hogy szerető körükből lányukat, a viruló szépségű Ellát, 21 éves korában, a rideg Halál kegyelhetetlenül kiragadta. Súlyos bajt szerzett, mely ellen hiába kerestek orvosságot; itt

kellott hagynia szeretteit, vőlegényét — látogató urt hagyva maga után azok körében, kik őt imádásig szerették s kiket távozása vigasztalhatatlanul megszorított. Lippich Ella e hó 18-án d. e. fél 11 órakor szenderült jobb létre s f. hó 20-án d. u. 4 órakor helyezték örök nyugalomra a társadalom osztatlan igaz részvétele mellett. A gyászmisét 21-én d. e. 8 órakor mutatták be a boldogult lelkiüdvéért a Mindenhatónak. Nyugodjék békében!

— **Eljegyzés.** Langer Illés, a csáktornyai Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. kirendeltségének cégvezető főkönyvelője eljegyezte özv. Kántor Bernátné leányát, Böszkét Csáktornyan.

— **A 18 évesek összeírása.** Megjelent a falragasz, mely a 18 éves népfőkelők összeírását elrendeli. Eszerint Csáktornyan, a jelenleg Csáktornyan tartózkodó 18 éves népfőkelésre kötelezettek összeírása március 27-én és 28-án délután történik. Ugyanekkor tartoznak jelentkezni ama hadkötelesek is, akik 1865—1897. évben születtek, de a szemléken bármilyen okból nem jelentek meg. A népfőkelésre kötelezett orvosok külön jelentkeznek.

— **A lefoglalt fém tárgyak beszoállításának elhalasztása.** A hivatalos lap közlése szerint a honvédelmi miniszter elrendelte hogy a hadicélokra igénybevett fém tárgyak beszoállítására kifüzdött határidőt július hó 31-ig elhalasztja.

— **Népfőkelők bevonulása.** A honvédelmi miniszter rendeleteit bocsátott ki, mely szerint az 1868 és 1869. évben született és alkalmasnak talált népfőkelésre kötelezettek; továbbá a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt, de ezen szolgáltatási időközben elbocsátott összes 1865—1897. évi születésű magyar állampolgárok (munkások, kocsisok, hajcsárok stb.), ha a megtartott beutató szemlén, felülvizsgálaton, pót-vagy utószemlén, népfőkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtak, 1916. évi április 5-én, legkésőbb d. e. 11 óráig, amennyiben névszerint felmentve nincsenek, a népfőkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédekigvezető, illetőleg cs. és kir. kieg. kerületi parancsnokság székelyére népfőkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Az önkéntes belépés folytán besorozottak, a korra való tekintet nélkül szintén ezen napon kötelesek bevonulni. A bevonulók lehetőleg erős lábbelit, evészközt és tisztítóeszközt vigyenek magukkal.

— **A háború.** Megindult az offenzíva a Balkánt kivéve az egész vonalon. Ez antant a tömegekkel akar fölülkerekedni s egyszerre támadni mindenfelé. Kísérletei azonban meddő, összeomlanak azok egyenként vitéz katonáink halált megvető védelmében és ellentámadásaiban. Legkeményebbek a harcok Verdun körül, ahol már harmadik hete folyik az emberi erő felülmúló küzdelem, melyet a teknika az ő gyilkoló eszközeivel csodálatosan támogat. Minden jel arra mutat, hogy a németeknek Verdun bevétele sikerül. Fokozatosan, ellenállhatatlanul haladnak előre. Legujabbban Avocourtnál értek el sikereket, ahol március 20 és 21-én szorgos előkészítés után rohammal elfoglalták az összes francia állásokat. Az ellenség, igen jelentékeny veszteségein kívül, eddig sebesületlen foglyokban 58 tisztet — köztük 2 ezredparancsnokot — és 3000

főnyi legénységet s nagymennyiségű hadianyagot veszített. — Ugyanekkor az oroszok is megkezdték a mérközést Hindenburggal. Az előretörések ezen a vonalon leghevesebbek Postavtól északkeletre. A németek azonban nemcsak kivették a támadást, de ellentámadásba is mentek át. Nagy arányokat kezd ölteni a csata Friedrichstadt és Jakobstadt környékén s a Narve és Vinsice tavak között. Az oroszok ezekben a harcokban rettenetes veszteségeket szenvedtek. A német drótakadályok előtt ezrével fekszenek a temetetlen orosz halottak. A Nave-tól délre magában több mint 9000 halottat vesztettek az oroszok. A németek ezekben 15 tisztet s 1173 főnyi legénységet is elfogtak. — Az oroszok Keletgaliciában is kellemetlenkednek előretöréseikkel; de Pflanzert Baltin hősiesszen kivéve az összes hadállásokat. Ebből kifolyólag az oroszoknak nagy veszteségeik is vannak, miközben egy előretörés alkalmával 50 főnyi legénységet s foglyokban 100 embert veszítettek. — Az olaszok is erős támadást intéztek állásaink ellen az egész olasz vonalon. Különösen Rombon és Mrzli Vrh ellen kíséreltek. A tolmeini hídfőnél is erős harcok folytak, de az elfoglalt állások szilárdan birtokunkban vannak. Az itt ejtett foglyok száma 925-re, a zsákmányolt gépfegyverek száma 7-re emelkedett. A Rombonon is elfoglaltak csapataink egy állást, mialatt 145 olaszt fogtak el s 12 gépfegyvert zsákmányoltunk. — A hét érdekesebb eseménye, hogy Brazília is konfliktusba került Németországgal, mint Portugália függeléké — szintén kikötőkben zár alatt volt német hajók lefoglalása folytán. Ez is hadiállapotot fog maga után vonni a két ország között. Jelenző azonban, hogy Portugália és Brazília beleavalkozása nem simán megy, mert Portugáliában már az ellenáramlat megvan a royalisták és munkás egyesületek részéről; sőt a forradalmat a katonaság is támogatja. Most ostromállapotot hirdettek ki Portugáliában, hogy a forradalmat csirájában elfojtsák. — Valona ellen is már megkezdődött az akció légi harc képében. Repülőink eredményesen dobtak bombákat a kikötőre, valamint az ott lévő csapattáborokra.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban ma megtartandó előadások műsora: Hadi hirodó; Kutya és a sündisznó (term. felvétele); A hegyek királya (szenzációs dráma 4 felv.); Az elátkozott nadrag (vígjáték 2 felv.). Holnap március 26-án: Hadi hirodó; Jancsi öccse (humoros); A táncosnő (dráma 3 felv.); A kegyelmes asszony (szinmű 3 felv.). Az előadások pont fél 6 és 8 órakor kezdődnek. — Április 2-án három előadásban szinre kerül A haláljockey szenzációs cirkuszdráma 5 felvonásban, egy előjátékkal. A darab nagy hatást keltett mindenfelé.

— **Államsegély.** A helybeli alsótokú iparostanocikola az 1915/16. tanévre 700 K államsegélyt kapott.

— **Hadművelési terület megszüntetése.** Egyes honvédkerületeknek és katonai parancsnokságoknak a hadrakelt sereg körletébe eső déli vármegyék (Baranya, Bácsbodrog stb.), valamint Pécs stb. városok a hadsereg főparancsnoksággal egyetértőleg 1916. évi március 1-től kezdődőleg a működő hadsereg területéből kivételtek. Ennek folytán a jelzett időponttól kezdve a délkeleti had-

szerintez csupán a zágrábi kerület területéhez tartozó vármegyék tartoznak.

— **Iparostanocikolák szakfelügyelője.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a zalavármegyei összes iparos tanocikolákhoz az 1915—16. tanévre szakfelügyelőül Littyán Sándor iparoktatási igazgatót küldte ki.

— **Rekviráló tanítók.** A vallás- és közokt. ügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a gabonarekvirálásokról szükség esetén tanítók is igénybevehetők legyenek. Az igénybevétel azonban 8 nappal tovább nem tarthat.

— **Megszűnt tartalékkórházak.** Miután a hadvezetőség az összes kisebb katonai kórházakat beszünteti, a hadvezetőség intézkedése értelmében a perlati fiók-kórház is megszűnt. Hasonló sors érte az alsódombri kórházat is, melyet a Hirschler-cég rendezett be és tartott fenn. A beszüntetés oka a betegek csekélyebb létszáma, akiknek ápolása, ellenőrzése s szállítása nagyobb nehézségekbe ütközik, mint a nagyobb kórházakba való beutalás.

— **Szánalom** nem gyógyíthatja meg azt, akit fejfájás, fogfájás, csusz-közvényes és neuralgikus bántalmak gyötörnek. — Ha segíteni akarunk az ilyen betegnek, adjunk neki fájdalomcsillapító Feller-féle »Elsafuidot« mely kiváló szolgálatokat tesz köhögés, rekedtség és torokfájás ellen is. 12 üveget bérmentve 6 koronáért küld Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica Centrale 124 sz. (Zágráb-megye), kinél egyúttal a hashajtó »Elsapilulát« is lehet megrendelni, ezek 6 doboza bérmentve 4 K 40 f.

— **A Sió szabályozása.** A földmívelésügyi miniszter már kiadta a Sió folyó összes szabályozási munkálatait, melyeket 1917. év végéig kell befejezni. A szabályozás költségei 4,300,000 koronát vesznek igénybe. A Balatonparti, és pedig egy a zalai, mint a somogyi földek jelentékeny részének vízmentesítése és a Balaton hónapok óta tartó áradástól való megmentése parancsolja sürgősen e nagy összeget emésztő szabályozási munkát.

— **A »Vasárnapi Ujság«** nagy mennyiségű érdekes képet közöl az Isonzo mellékéről, a meghódított Montenegróból, a nyugati harcsterről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye, Erdős Renée novellája, Szöllösi Zsigmond tárczája. Egyéb közlemények: Footballó csonka angol katonák képe s a rendes heti rovatok: a háború napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálózás stb. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre öt korona, »Világkrónika«-val együtt hat korona. (Budapest, IV., ker., Egyetem-utca 4.)

Langer Illés, az Ifj. Neumann Mikea cég (a Magyar Bank helybeli kirendeltsége) cégvezető-főkönyvelője, eljegyezte özv. Kántor Bernátné leányát Böszkét. (Minden külön értesítés helyett.)

Szerkesztői üzenet.

Lázár Alajos, harctér. Verseit megkaptuk; természetesen, hogy szívesen közöljük azokat. Bár mindnyájuk s mindnyájunk óhajai teljesednének!

Köszönet.

Fedhetlen, drága családtagjának elhunyla alkalmából a szíves részvétel kifejezőknek szívből mond halás köszönetet a mélyen süjtött

Lippich család.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cjen je:
Cijelo leto K 10—
Na pol leta 5—
Na četvert leta . . . 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Velike bitke na svakom bojnom polju.

Taljani su opet biti bili. - Devetjezer mrtvih ruskih vojnikov na jednom mestu. - Portugalci su svoju vojsku englezom prodali. - Svi naši neprijatelji od mira govorišu. - Mi se nedamo, dok nenapravimo dugo trajući mir. - Car na frontu.

Kak stojimo na bojnom polju?

(M. J.) Vu prošlim tjednu su na taljanskoj i na ruskoj granici vekše bitke bile, kak da bi zbog toga navalili taljani i rus na nas i na nemce, da nemec, pak mi nebi mogli nemškoj vojski na pomoć iti, koja pri Verdünu bije francuze.

Marcijuša 15 ga su pri Tolmein zvanom mestu počeli tri dni trajuću navalu na naše čete, ali nikaj nesu mogli dostići. Da jim njihov pohod povrnemo, su četrti den naši navalili na taljane. Naši vojnici su jeden den više napravili, kak ovi tri dni, ar su taljane nazaj pretisnuli, 449 taljanov položili i 4 mašin-puskah od njih odzeli.

Pri Podgori, San-Martinu i pri San-Michelu su taljani takaj navalili na naše čete, ali nigdi nesu mogli do naše šance dospeti. Pri ovih bitkah se je osobito segedinski 46. broj imajući regiment odlikoval svojom vitežtvom. Marcijuša 19 ga su naši vojnici pri Mrzlimvrhu navalili na taljane i njih iz svojih tvrđavah iztirali, med tem 300 taljanov položili.

Vu Russiji su ruske čete 18 ga o. m. počele s velikom silom navaliti na nemške šerege pri Drisviti i pri Naroc zvanom mlaki. Nemški šeregi su ovdje velike kvare zrokuvali rusom. Samo pri Naroc zvanom mlaki su nemci 9270 ruskih mrtvih vojnikov prebrojili.

Na francuzkom bojnom polju su nemci takaj srečno vojvali proti francuzu i englezu. Pri jednim jarku kre Vermellsa je samo 30 živih englezov ostalo, koji su se nemcom predali. Pri Badonvill zvanom mestu su nemci 41 francuzov položili.

Portugalci su dokončali, da budu englezu svoju vojsku na pomoć dali. Zbog toga smo mi i nemci vu neprijateljstvo stupili s Portugalijom. Portugallia je vu susjedstvu englezke, pak je morala s englezkom držati. Ali ov mali orsag nikaj ne računa, ar sam vu sebi ima dosta nemira. Kak nam je poznato, portugalci su nezdravnja svojega kralja Manuela odirali, pak bez kralja počeli viadati. Odirani kralj ima još vnogo ljudih, koji su za njega. Zbog toga su nemiri vu Portugaliji, ar bi vnogi nazaj radi

kralja svojega. Čuju se glasi, da bi njihovi najbližesi susedi, španjolci radi Portugaliju za se prevzeti, ar španjolci ne držiju s francuzom, niti pak s englezom.

Najznameniteši glasi su iz prošlog tjednu oni, koji se od mira čujuje. Vu svih orsagih je velika sklonost za mir.

Francuzki minister Rbot je vu francuzkoj orsačkoj hiži govor držal, vu kojem je reknel, da čeli svet prama Verdünu gleda i svaki nevustrpljivo čeka, kak bude se boj ovdje zvršil. Kak bude se god zvršil, ova bitka bude taboru konec napravil, misli ov minister.

Vu Englezkoj su vnogi velikaši, med njimi grof Lonsdale izrazili, da tabor vre nemre dugo trajati i da bude se do zadnjega augustuša dokončal. Englezki general Turner Alfred je vu svojem govoru izrazil, da tabor nemre duže trajati, kak četiri mesecov.

Vu Taljanskoj i vu Russiji takaj govore držiju proti taboru. Iz toga se vidi, da su se svi narodi navoljili tabõra. To je naravska stvar, ar koji su zgubili, oni bi vre radi bili, da bi vre mir bil, ar znaju, da budu još više izgubili. Jedino vu našem orsagu i vu Nemškoj negovorišu od mira, ar pri nas i vu Nemškoj svaki zna, da takov mir nikaj ne hasni, koj nebude stalen, neprijatelj se mora do kraja potući. Kaj bi nam hasnilo, ako bi našim neprijateljem vreme dali, da bi se na noge stali, pak za tri, četiri let opet nad nas došli? Treba neprijatelje tak zbiti, da nebudu 50 let dugo k sebi došli. To svaki naš vojnici zna, pak za to i harcuje tak, da si za svoju decu dugo trajući mir priskrbi.

Mi mislimo i ufamo se, da bude nemška vojska srečno nadvladala francuze pri Verdünu, pak jih prisilila na mir. Nego budu naši med tem taliana na moreš navćili, ar to nemre biti, da bi jeden vkanjliivi narod tak lahko svojega kaputa iz ognja vun potegnuti mogel.

Vezda nam je treba, da svi skupa velimo: Bog pomagaj! Gospodin Bog bude nam pomagal, tomu nema dvojbe, ar je pravica pri nas! To čuti svaki naš vitez, ar drugač nebi bil svaki jedini tak gjegjeren,

hraber i čvrst vu boju, koj se za kralja, za domovinu, za narod i za familiju vodi.

Svi naši neprijatelji su počeli vu prošlim tjednu svojom zadjom silom navaljivanje svoje. To sve kaže, da jim je zadnja vura došla. Ili budu dobili, ili pak budu do konca sve izgubili. Mi se ufamo vu gospodina Boga i vu naše sine, koji su vu taboru, da budu s čim predi onak konec napravili taboru, kak mi svi skupa mislimo i želimo.

Nekoja reč od protuletne sětve.

Spisal je: Csabai Kálmán gospodarskih školah professor.

Po dugi i topli zimi svepomalem došlo je protuletje i doma ostajući gazdi tesko čekaju, kad se budo mogli početi vu polju delati. Tak mislim, da nikomu nebude na škodu, ako ovu protuletno vreme nekoje dobre navuke s pišem našim marljivim gospodarom.

Poleg deždjovne jeseni i poleg takve zime, neje bilo moći jesensko pšenicu posejati i vnogo zemlje je prazne ostalo, koju sad sprotulětnom pšenicom moramo zasejati.

Protulětna pšenica nigdar neje takva, kak je jesenska i ravno sbog toga samo vu najveksi sili sejamo protulětno pšenicu. Moremo reći, da samo tam ju je vrědno sejati, gde cukorica raste i gde neje moći za pivu ječmena povati. Za cukoricom, koja kesno dojde vun iz zemlje, neje moći navěk jesensko pšenicu sejati i vu takvim položaju presiljeni smo protulětno zasejati.

S med protulětna pšenice prinasa najbolje vun sda tak zvana champlain pšenica. Stranjsko pšenicu prinasa ne su još probali sejati i svrhu toga niti neznano, ali bi se to splatilo.

Protulětna pšenica dobro i moćno zemlju nuca i to ne hamučno, neg malo trdešo. Pred pšenicom dobro je kuruzo, krumpira ili cukoricu sejati, dakle ne na friski gnoj, jerbo to ne štima. Zemlju već vjesen treba s orati, naprotuletje ovak pripravleno zemlju, ako neje se jako vjezala, neje potrebno opet orati. Dosta je, ako v

jesen s orano zemlju zmekkom branum povlačimo. Stēm je zemlje k sētvi dosta dobro pripravlena.

Velika falinga je prinas, da naši gospodarji nečuju zemlje vjesen s orati. Dober gazda trsi se i to je jako važno, da po božiču nēma već takve zemlje, koja nebi bila gori s orana. On gospodar, koj hotonce neč vjesen zemlju s orati, nezna kak se mora gospodariti.

Od protulētne pšenice samo onda moremo hasna imati, ako ju skim raneše posejamo.

Puno već semena nucamo na jedno mekotu, kak od jesenske pšenice. Na jedno katastralno mekotu, ako s rukum sējamo 120—170 litrov, ako pak s mašinom na rede, onda 110—150 litrov moramo posejati.

Seme rano tak, kak i jesensko moremo namočiti. Ako to hočemo napraviti, onda vu jeden lagev vlējemo 100 litrov vode i vu ovi vodi rezatalimo 1 kg galica. Zatem zememo tak poprilički dvajsti, trideset literno šibnato košaru i odsnutra rētko tkaninu denemo.

Sad do polovice denemo seme i skošarom skup porinemo vu lagev tak da odsgora bude voda stala. Jeden težak pak mora pomalem s rukum seme mēšati, da svako zrno se namoči i opere. Oprano pšenicu siplemo na ponjavu, da se tam posuši. Mokra seme zato nēje dobro sejati, jerbo mokro seme odmah klice tira i ako je zemlja suha, vno go zrnja kvarni budemo.

Tak malo nas ga doma, da sve delo nebudemo mogli s rukami obaviti, najmre pak okopati nebude moči kuruze, krumpire i t. d. ravno zato dobro bi bilo, ako bi gospodarji mašine si preskrbeli. Takva mašina je naprimer »Columbia cultivator« zvana. (Moči je dobiti pri čakornjajnskim gospodarstvenim družtvi.)

Samo onda dobimo dobro letinu naprimer od kuruze, ako je zemlja dobro predelana. Skim višeput ju okopamo, stēm je bolše. Posvedočeno je, da kulikoput okopamo kuruza, tulikoput 2—3 metercentov više latja dobimo. Kak denes kuruza čenu ima, bormeš vrēdno je to delati.

Dobro je kuruza ili krumpira na rede sejati, tojest saditi. Puno više tak vun sda.

Ako moguće bude, potrebno bi bilo čuda graha i tikve saditi, jerbo toga jako budemo potrebni. Da leži budemo mogli kopati, nēje smeti graha ili tikve na serdin rede saditi, neg kre betovia, ili pak ostavimo za ov harat jeden falat zemlje i tam posadimo graha i tikve. To je takodier već sprobano, da grah i kuruza vekši plod da, ako je zoseb posejano.

Spametno napravi svaki gazda, ako seme sprobna, kak se bude sklilo. Koje seme se ne sklije dobro, nēje smeti sejati.

Probu pak ovak moremo napraviti. Zememo jednoga prostoga taniēra. Na taniēr duplit denemo fluspapira i na ov papir nabrojimo sto zrn. Sad seme zamotamo vu papir i vodu nalējemo gori, da papir s mirum moker bude i tak dugo moramo na papir vodu vlevati, doklam se zrne sklije. Navadno za 5—7 danov se sklije seme i onda moremo prebrojiti, kuliko zrno se je sklilo smed stotine. Ako se

80—90 zrn dobro sklije, seme je dobro i puno menje je potrebno rezsejati, neg ako bi se samo 30—40 zrn sklilo.

Opet opominamo gospodare, da izbilja svaki naj se tak trsi, da nigdi prazna zemlja neostane. Svejedno, kaj gud zasējamo, važno je samo to, da nigdi prazne zemlje nebude, jerbo sve jednako budemo nicali tak za narod, kak i za živinu.

Nēje moči onomu grēha odprostiti, koj nebude se trsil zemlju za sejati. Onu zemlju, koja mu je od Boga dana. Grēha naprav i on, koj nebude svojemo bližnjemo pomogel onda, kad vu sili bude. Zagreši stēm tak prama bližnjemu, kak i prama domovini.

Našu milu domovinu samo tak budo mogli naši vitēzi na kervavim bojnem polju obraniti, ako mi doma ostajuči s celom močjom trsili se budemo, da jim dosta kruha prebavimo.

Pokazati moramo, da nē smo zdrēva i da budemo vpolju ravno tak sve napravili i ravno tak budemo tam za našu domovinu s motikum i kosum spljugom i branum harcuvali, kak naši otc i sini na bojnem polju harcojeju.

Ljubav Domovine.

*Protuletje milo opet nam dohaja,
I suncece nazaj topleše nam shaja.
Šumica se počne takaj zeleniti,
Svakojačke ptice vu njoj veseliti.*

*Fiolica lēpa počne modro cvesti,
Ona prva želi vesel glas donesti.
Šipkova ružica klinčeci čreni,
A najlepší je pak ružmarin zeleni.*

*Ovo sve cvētica jesem ja ostavil,
Pak na bojnem polju jesem se nastanil.
Ovdi mej necvete šipkova ružica,
Najlepša cvētica je moja puškica.*

*S njom se branil budem do zadnjega časa,
Samo da nezgine Domovina naša.
Skorom svaki denek moram se boriti,
Ali zato nikak nemrem tužen biti.*

*Sedemdesetšesti Regiment se zove,
Koji ima fine oficēre nove.
Štirinajsta verna kompanija moja,
Navēk je vesela, kak rumena zorja.*

*Hauptmann Shaher Rudolf vu njem je pravica.
Svaki denek pita, kak ste mi dečica?
Njegvo bistro oko navēk veselo je,
I tak za njim ima svaki velke želje.*

*Vnogiput mi ovdi Angrifa držimo,
I po šicen-grabi v dekunge bežimo.
Dinstfirender Ribom, s njim se veselimo,
Niti rusa nikak k sebi nepustimo.*

*Jošce k tomu imam v cugu komedanta,
(Podolak se piše), tak kak svoga brata.
S veseljem svi skupa branimo orsaga,
Ar je ovo naša prva dužnost draga.*

*Medjimurci dragi nemojte dvojiti!
Niti ovu tajnost nije moči skriti,
Za cara i kralja makar život dati,
K tomu najmenjšega straha nepoznati.*

*Ferencz József kralj naš jako milostivni,
Na njega je vudril neprijatelj silni,
Ali večni Bože sve bude popravil,
Tak, da rus nit taljan nebude ozdravil.*

*Molimo se Bogu to vam morem reči,
I k Mariji Majki moramo se vteči,
Ona bude naša verna pomoćnica,
Posljuhni nas onda blažena Dēvica!*

*Prosimo te prvič, gledj za sve sine,
Da naš mili orsag nitak nezagine.
Ferencz József kralj naš vu velkoj starosti,
Kaj nebude imel tulike žalosti.*

*Živi Bože kralja Magjarskog Orsaga!
S ovim vas pozdravljam bratija moja draga.
Stovanjem ostajem svi moji poznači,
S Bogom otec, majka, sestrice i brati!*

*Iz bojnog polja. Zadravec Bálmt.
káplár iz Bottornje.*

Sedemsto jezer francuza brani Verdūna.

Već cele četiri tijeodne se vija sim-tam strahovitna bitka za Verdūn pri Maas vodi na obedve strani. Nemci su opet dalje stisnuli francuze i prevzeli su Mort Homme zvanim brezuljko francuzke pozicije, koje da nazat zadobiju francuzi, strahoviten aldov davleju smrti.

Kak nemci znaju, francuzi su opet jeden friški vojni zbor hitili vu ogenj i to je već dvajsti sedmi, koj je od februara dvajstidrugoga na bojnem polju vu ogenj došel, na ovi kratki liniji. Sedemsto jezer francuza se bije za Verdūn. Denes je već puno menjši ov broj, jerbo nemci blizu trideset jezer su jih polovili, mrtvih i pležeranih pak su već preč sto jezer zgubili francuzi.

Francuzi prisiljeni su biti jeden friški vojni zbor porinuti na bojno polje i to taki vu prvo liniju, da nazat zadobiju »Mrtvilo« zvanoga brega. Službeno tak javiju francuzi, da ovaj dvēstodevedesetpet metrov visoki brēg njim je već nikaj nē vrēden, ali kak je važen to ravno su stēm skazali, da su morali nanovoma soldaciju na skupljati i vu ogenj poslati. Kak hčēju nazat zadobiti Mort Homme zvanoga brega po kazali su stēm, da bez svake kanonske bitke su pešicke višeput na sturmu poslali, ali navēk strahovitnem zgubičkom su je nemci nazat zbili. Nemški kanoni cele regimente se doli pokosili. Francuzi sad stēm batriviju sami sebe, da nemci svrha toga tak silno vdiraju, jerbo to jim je zadnja moč i nazadoje itak francuzi zadobiju verdūnsko bitku.

Francuzke novine već se buniju svrha strahovite krvi, koju su francuzi pri Verdūno pretočili. Jedne novine oštro zahtēvaju od svojih saveznikov, da jim pomoč daju: serditno pišeju, zakaj glediju vu miru savezniki, kak prelēva Francuzka najplemenitešu krv. Francuzi dan na dan su biti i svrha toga krivca iščeju. Našli su krivca, to pak je Gallieni soldački minister. Njega kriviju za strahoviten zgubiček, poleg toga se je zahvaliti moral na službi.

Englezi takodjer se ne žuriju na pomoč francuzom i za ovu vrēme niti nēmaju takvoga šerega, kojega bi proti nemcom vu ogenj mogli poslati, barem već se poldrugo leto jako groziju, da marciusa meseca tak močni budo i takve šerege budo imali, da s jednim vudarcom spotereju nemce.

Marciusa 14-ga s celom jakostjom opet se počel vihrati boj za Verdūn. Na francuzke pozicije tak su létali zmekhi granati, kak dežd, najmre pak deset i trinajst funtati i svako minuto su eksploderali jeden od drugoga na petdeset metrov i videti je bilo, kak cele splahute kamenja i zemlje leti vu zrak. Osem vur su tak podjednoma na francuzke dekunge strēlali i kad su je

širom reztréali, vtork popoldan se počela jedna žereča i kervava šturma. Francuzi su dosta prerédili nemške svarmlinije, ali vu zadnji minuti opet su se štuki oglašili i tak su opet granati i šrapneli létali vu zraku kak muhe. Po ovim strélano nemci su vu pet mesti vdrli vu francuzke jarke. Strahovitna krvoločnost se započela vu jarkih, nazadnje itak su nemci preobladali francuze i pre Mort Hommeju devetsto metrov dugoga jarka su zeli od francuzov i zaderžali su ga.

V nedelju pak i pri Reimsu su se oglašili nemški štuki i strahoviten ogenj su hitali na Reims varaš. Vu Reimsu je ov dan pravi pekel bil. Nemški žmekhi granati jeden za drugim su cureli na varaš, gde su crijaški kvar zrokuvali. Vnogo hiž su porušili i više stanovnikov je mrtvih ostalo.

Od Maas vode na zapad marciusa 21-ga bajerski regimenti i württembergski landwehri šturmu su zadobili vu jedni šumi sve francuzke pozicije. Neprijatelj ov dan opet je vnogo krvi pretočil i nazadnje moral je dobro i močno napravlene dekunge ostaviti. S vun toga nemci su zarobili 32 oficire, med kojimi su dva brigadéruši bili i 2500 prostih vojnikov, k tomu pak su vnogo municije zaplienili.

Iz Francuzkoga došli su glasi i to zdobroga mesta, da francuzi izvanredno kervavoga zgubička su imali pri Verdüno. V četrtak samo vu Lyon varaš dvajsti vlakov je pležerce dopelalo. Pležerce kad je dalje vu orsag širom rezvažaju, tak je zapreju i tak paziju nanje, da nemoreju se s cevilom spominati i nemoreju nikomu prepovedati, kak je strahovitno kervavi položaj pri Verdüno.

Kak su pobešli stanovnici iz Verdüna?

Verdün varaša stanovnici samo prosti život su si mogli obraniti i celo vrédnost vu varašu su morali ostaviti. Još i vezda terpečeju kad se zmisliju na prve nemške granate, koji su vu varaš opali i tam eksplodéráli. Varaški prefektuš, Grillon, od pobega ovak je povédal:

— Serdin februara, varaški soldački zapovednik me je k sebi pozval i povedal mi je, da strahovitno šturmu budemo morali preterpeti i svrho toga odredil mi je, da naj odmah dam varaša sprazniti, takodjer od Verdüna na sever sve občine. To pak je tuliko zlamenuvalo, da svi se moramo pobrati iz varaša i s občinah, da mesto damo soldaciji. Sela i varaša, takodjer i bližnje marofe spraznili smo, marhu smo sobom odtirali, drugo sve pak smo soldaciji prék dali. Vu varašu bombe budo sad gospodarile, rekel je zapovednik, pak izbilja tak je i bilo. Odmah sem odredil, da škole zapreju, betežnike i pležerce pak odvozij. Okolo Verdüna barake sem dal napraviti za ženske i za decu, ali i ove sem dalje vu orsag moral spraviti.

Od kraja né sem znal, kaj budem s tulikšnim narodu napravil, koj je vu Verdün bil zaprti i néje štel varaša ostaviti. Svi policaji i zandari su posla imali, doklam smo naroda k pameti dotirali. Drugi dan već je samo jezero stranovnika bilo vu varašu, kad su prvi granati doleteli i po vulticah eksplodéráli. Odmah sem alarm dal puhati i svi su morali vu pivnice se skriti.

Primeni je najbolje bilo segurno mesto i k meni je taki za prvim granatom poprilički četiri sto stanovnika se zislo. Žmekhi granati svake deset minut su doleteli, negda najedenput po dvanaest i strahovitim pokanjom su eksplodéráli.

Negda sem pogledal i susedne pivnice, sve je vu redo bilo. Samo jedna nesreća se je pripetila. Jedna ženska odisla je dimo na stan, da još nekaj vrednešega skup pobere. Ravno onda je počil jeden granat vu sobu i žensku je na falačke režčehal. Popoldau ob četrti vuri, kad su nemci presetali strélati, zapovednik opet me je k sebi pozval. Zapovedal mi je, da i zadnji clovek mora varaša ostaviti.

Sad su već i kolodvora bombardirali i begunci poleg toga vun s varaša su morali na vlak se sest. Drugi dan opet se je celo bombardiranje. Ovu noć već kak sto žmekhik granatov je opalo na nesrečni varaš.

Došla je zapoved, da s oružjem najstiram vun još one stanovnike, koji na nikakov način né su šteli ostaviti Verdüna. Policaji i vatrogasci su morali od ruševine, do ruševine sve previzitérati. Celo vadasijsu su deržali. Ove smo silom na automobile deli i odvozili smo je.

Sad je počel snég padati i vu strahoviti zimi dvanaest vur smo putovali do Bar-le-Duica. Na putu više dece je od velike zime pomrlo.

Vise ženskih vu mali kolcah su sobom pelale malo decu i nekaj blaga, kaj vre su mogle vu mala kolca spraviti. Ova kolca su preveć mesta nucala, morali smo je na putu ostaviti, barem ženske plačuč su prošile zanje. Zatem smo i dalešne občine morali sprazniti. Telefon i telegramm stanje već su zdavnja sve porušene bile. Žandare sem moral poslati vu občine s med kojih više su zaklali. Kad sem zadnjiput bil vu Verdüno, prefektura je zaprta bila. Suze su me pobile, kad sem varaša ostaviti moral.

Nesrečni varaš denes je već ves spodrti i vunjem stanovati néje moći. Nemci budo imali kaj popravlati, ako Verdüna zadobiju.

To su zadnje reči bile, nesrečnoga varaša, prefektuša.

KAJ JE NOVOGA?

Pësma taborska.

Mudri naš kralj stari
Dal nam to znati,
Da bu svaki junak
Vu boj moral iti.

Vnoga stara majka
Tužno zaplakala,
Kad je svomu sinu
Na put ruku dala.

Ideš sinko, idež!
Vu to tužno polje
Nećeš više videt
Stare majke svoje.

Teško te je majka
Tvoja odhranila,
Al te sada tužna
Vu boj odpošilja.

S Bogom mi ostajte
Otec i mamica!
Zadnjiput kušujem
Vaša tužna lica.

Bogu preporučam
Ženu drobnu decu,
Koji su duboko
Vu mom tužnom srcu.

Gospodine Bože
Vlušili ti mene!
Čuvaj našu decu
I sirote žene!

Veseli svi zvana,
Veselo pévaju,
Ali se vu duši
S tugom zalévaju.

Ve se ravno giblje
Crna ta mašina,
Koja bu odnesla
Vnoge majke sina.

Vuni su pogledali
Suznimi očima,
Pak su zapéváli
S Bogom domovina!

Gori podignite
Zastavu magjarsku!
Pak primite krepro
Desnicu si brataku!

Magjarska koruna
Na zastavi sjaje,
Svakomu junaku
Novu snagu daje.

Svakomu magyaru
Za dom srce kuca,
Svakomu junaku
Z tuge srce puca.

Sada pak veselo
Kliknimo v dalinu,
Naj nam Bog poživi
Našu Domovinu!

Čuvaj dragi Bože
Dome nam scljačke!
Vrati ti na skoro
Sine nam junačke!

Varaždinske-Toplice.

Totta István.
iz Ligetvara.

— *Prosimo predplate za novo ljeto ponoviti a stare duge nam s čim predi poslati.*

Predplatna cena je od 1916. januar 1-ga:

Na celo leto K 10—
Na pol leto » 5—
Na četvrt leto » 250

Pojedini broji koštaju 20 filléra.

— **Osemnajst létni regruti.** Vu Budimpeštu već su vuni plagatlini, koji glasiju, da osemnajst lét stare popisali budo i kad budo morali na stelingu iti.

Osemnajst létni, tojest oni, koji su se 1898-ga leta rodili, takodjer i svi oni, koji su od 1865 ga leta januara 1-ga, do 1887-ga leta decembra zadnjega se rodili i s bog nekakvoga zroka do vezda né su bili na stelingu, odmah se moraju javiti. Popisani osemnajst lét stari i koji su do vezda stelingu né obavili od aprila 14 ga, do majaša 3-ga na stelingu moraju iti. Svaki pozivnicu dobi, koj pak to nebi do majaša 1-ga dobil, pred najbližešim soldačkim odborom se mora javiti.

— **Englezi zaprli su morská postajališča.** Englezki korman odredil je, da sva morská postajališča zaprti se moraju, jerbo spazili su, da po englezkim morju nemške nove pod vodom plivajuće ladje se nahadjaju. Ova zapoved strahovitnoga kvara zrokuje englezkim trgovcom.

Odredjeno je, da niti jedna ladja nesme vun na morje iti. Englezi su već vu ovim taboru tuliko ladjih zgubili, da više skorom niti neufaju vun na odprto morje.

Englezom su nemci pokazali, sto je gospon na morju.

— **Pri Verdüno se prehitu boj.** Humbert francuzki senator opet se je oglašil vu jednih novinah. Za život ili za smrt vojujemo — piše senator — najte misliti, da nemci vpešali ili postali budeju s offenzivum, ili pak dabi samo vréme šteli zavlećti, kak to na našim frontu više kak jedno leto delaju. Nemci su ravno tak spametno pripravili offenzivu prama nam, kak su ju proti rusom 1915 ga leta. Nemci su prevrdli, da se moraju zuriti. Englezia stopram sad pobira skup jakost, Russija podjednoma vezba i spunjava serege, Italia vekšo offenzivu je započela proti Austria-Magjarski, ravno zato su nemci nas zebrale i nanas su se navalili, da ovdri prehitiju celoga boja. Boj tak dugo bude trajal, doklam mi ili nemci nebudu odnemogli. Ali s potereju nemci Francuzki orsag, ali pak sami prepadneju. Denes je takov položaj, de se predi to moremo nadjati, da nemci s potri budo naše serege i onda mi smo presiljeni na milost se jim predati. Naši general nigrdar nam nepoveju po istini, kak

stojimo na bojnem polju, samo kad večnovti goriju. To pak je veliki gréh pramanam i prama domovini!

Francuzi denes već tak javčeju.

— **Na bessarabinskim frontu.** Vu Bessarabiji već višetjednov podjednoma pada snég. Takvih vihrov i takvoga snega tamošnji najstareši ljudi nepametujejo. Poleg velikih zapuhov sad na bessarabinskim frontu nikaj né je moći delati, na celim frontu je mir. Zapuhi sve pute su zapri tak, da nikud-nikam néje moći.

— **Masirajte prsa—ledja** kada Vas bole, sa Fellerovim »Elza fluidom«. Ova prokušana trenja oživljuju cirkulaciju krvi u dotičnim mjestima koja nas bole, čine ih jakim i otpornim kod prehlada, promaja i prenapetosti. 12 boca ovog dobrog kućnog sredstva šalje franko za 6 kruna ljekarnik E. V. Feller, Stubica, centrala br. 124 (Hrvatska). Preko sto tisuća priznanica i liječničkih preporuka potvrđuje veliku vrijednost ovog pouzdanog boli ublažujućeg kućnog sredstva. — »Elza fluid« je nenadomjestiv. (ei)

— **Car na frontu.** Car je dva tjedne vu Carskoje selo stanuvao i kak sad pišeju iz Pétervara, opet je nazat na front otišao. Sad je Kuropatkin generala šerege pohodil, gde velika soldačka konferencija bude. Kuropatkin svojega šerega čisto je spredelal i kak rusi pišeju već je pripraven na jedno veliko offenzivu. Menjše bitke podjednoma trajaju na Duna liniji, ali to néje nikaj važnoga zlamenuvalo. Rusi sad se hočeju na nemce s celom moćom navaliti. Hindenburg je već teško čeka.

— **Kuliko košta jedna hit kanonska?** Kanonéri su najvažneši vu čeli armadiji, ali oni su i naj dražeši. Né samo s bog toga, da su kuglje drage, neg najviše s bog toga, jerbo svaki cevi je preračunano, kulikoput moći iz nje streliti. Naprimer s jednim deset centimeternim štukom poprilički samo 750 kugljih je moći spustiti, šestnajst centimeternim štukom 380 oštrih kugljih, dvajstisedem centimeternim 160 i trideset i pol centimeternim samo 150 put je moći s ostrim nabitkom streliti. Zatem čev, kakti ror je već tak zručani, da ga osobito moraju s drugim premeniti. Pri štuko pak je ror najdražeši. Pokedob pak se ror tak fletno zrači, svrha toga je tak draga jedna hit. Jeden trideset i pol centimeterni možar 46 jezer 400 kilogrammov važe i pet sto jezer korun košta. Jedna hit sto kilogramm praha nuca, kuglja 338 kilogrammov važe i dvé jezero korun košta. Sad ako k koj zračunamo, da jedna kuglja na roru 3333 korun kvara napravi, onda jedna hit iz trideset i pol centimeternoga možara 5333 korun košta. Dvajstisedem centimeternoga štuka jedna hit 2420 korun, šestnajst centimeternoga štuka 480 korun, i deset centimeternoga 147 korun košta.

Pri mali štuki puno je faleše to. Šest i pol centimeternoga štuka jedna hit 30 korun, 4-7 centimeternoga 12 korun i 3-7 centimeternoga pak 8 korun košta. Iz toga kratkoga izkaza videti je, kak draga zabava je kanonerska bitka.

— **Talijanski kralj strélal je na jeden zrakoplov.** Iz Rima pišeju, da jeden oficir zanemito fotografiju je kazal od Viktor Emanuela, talijanskoga kralja. Kip vu oni minuti kaže kralja, kad je na jeden

austria-magjarski zrakoplov strélal. Razmi se, da zabadav je pufkal.

Kralj sad ravno néma drugo delo vu ovim tužnim vremenu, neg stém se zabavlja, da na zrakoplove stréla, ravno kak dabi bez svake brige na vadasiju išel. Ne vidi one na hiljada mrtvih, koji pred našemi pozicijami ležiju i koji su poleg njegovoga bezdušnoga izdajništva morali pred vremenom smrt podnesti. Ali kaj je to jednomu talijanskomu kralju, koj je već i tak né mogel naroda hraniti. Mora ga malo prerediti.

— **Bombardiranje Reimsa.** Neutralne novine tak pišeju, da Reims izbilja je vu zločestim položaju. Varaša nemski veliki štuki podjednoma strélaju i podjednoma ga pod strahovitnem ognju deržiju. Nazočni povédaju, da i ponoći tak lèčeju granati na varaš, kak stréle. Od početka francuzki štuki sporno su odgovarjali nemcom, potlam pak su skorom do kraja vtihnuli. Poleg toga znamo, da su francuzi skorom sve štuke iz Reimsa vu Verdün spravili.

— **Nové bitke na Isonzo frontu.** Sve talijanske novine s debelami slovami pišeju, da na Isonzo frontu močno offenzivu budo započeli proti austria magjarskim pozicijam. Talijani stém bi francuzom steli napomoći biti, za koje znamo, da pri Verdüno nemci su jim vručo kašu skuhal. Naše soldačko zapovedništvo takodjer je već prejavilo, da na Isonzo frontu žereći kanonerski boj se je započel.

Več kak pol milljun vojnika su talijani do vezda zgubili bez toga, da bi barem jeden koračaj dalje bili došli. Svako offenzivu spotereju naši hrabri vojnici. Niti ova nova offenziva nebude srečneša i zabadav je sam talijanski kralj na front otišao, da batrivi pred Görzom stojeće čete.

— **Ceterdesetsedem i četerdeset osem lètni.** Svi oni, koji su se 1868 ga i 1869 leta rodili i na štelingi su sposobni ostali za soldata, takodjer i svi oni težaki, koji su nuter bili poslani i potlam su dimo bili spuščeni i rodili su se 1865 januara 1 ga do 1897 decembra zadnjega, ako su na štelingi sposobni ostali za pod oružjem služiti, ovoga leta aprila 5 ga predpoldan ob jedenajsti vuri javiti se moraju tam, kam jim čerlena cedula kaže, ako su po imenu né vun spuščeni, tojest ako »folmentésa« imaju, za vezda još nemoraju nuter rukovati.

Svaki sobom mora zeti dobro odeću, najmre pak gunja i za tri dni stroška. Koj se ob vremenu nebude javil, strogo bude kastigani.

— **Svétnoga boja stroški.** Denes deset državih stoji vu boju i na dan potrošiju na bojne stroške 197 milljun korun. S vun talijanov od početka boja, do 1915-ga leta aprila prvoga potrošili su na boj 50 milljard korun. Dakle dvanajst mesecov trajučij boj po ovim računó 72 milljard korun košta. Sedemdesetdva milljun falatov jezerac bi bilo treba, da ovu strahovito šumu vun splatimo. Ako bi ove jezerace jedno na drugo nametali, samo 7200 metrov visoki brég bi bil strogo. Vu zlati 72 milljard korun 24 milljun kilogrammov važe. Zadnje pet sto lét 15 milljun kilogramm zlata se našlo po celim svétó.

Englezija tri mesece više potroši na boj, kak je na dvé leti i devet mesecov trajučij burski boj potrošila. Englezka flotta 4 milljard korun je vrédna, dakle rav-

no tuliko, kuliko četiri mesece na boj potroši.

— **Za Portugalijom — Brazilija.** Portugalija posvojila je nemške ladje i pokedob né jim je štela mir dati, Nemška je boja poručila Portugaliji. Kad je ov glas vu Braziliju došel (Brazilija je negda portugalsko imanje bilo) i tam su odmah rekviréráli nemške ladje. Nemški korman zapovedal je svojim konzulom, da nesmeju nazočni biti, kad brazilijanski korman precenil bude nemške ladje. Takodjer nemški korman ostro je protestéral, da Brazilija posvoji nemške ladje. Do vezda su prék trideset nemskih ladjih rekviréráli vu Braziliji.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisa napisom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel FRIŠP (Strausz Sándor) knjižarici. Ciena: kuvert—2 fill. — taborska karta — 1 fill.

Spričavanje jednoga vojnika.

Neznam kaj bi rekel
Od velke zalosti,
Plakat bi se moral
Vezda ja za dosti.

Došlo nam je leto
Jako svim zalostno,
Jezero deveštó
Leto četirnajsto.

Augusta meseca,
Dag drugoga dana,
Da sem se rezstavil
Od svojega doma.

Na zadnjiput zvoni
Su nam zazvonili,
Moje tužno srce
Skorom se rezkóli,

Hvala i njim pako
Gospón veličastni!
Sveto-marske fare
Plebanoš vezdašnji.

Na zadnjiput su nam
Dali odzvoniti,
Svetom telom božjem
Su nas nahranili.

Idte deca s Bogom
Vu to ime Boga,
Braniti morate
Cesara svetloga.

Naj vas blagoslovi
Otec Bog nebeski,
Pravi sin Marije,
Jezuš Nazarenski.

Oj tovaruška,
Rega ime tvoje,
Malo daj poslušni
Zadnje réči moje.

Stopram su nam skupa
Tri lét kak smo zdani,
Vezda te vuzavam,
S Bogom mi ostani!

Sprevdajaj me draga
Bar do stacijona,
Tam ti bude zadnja
Parolica moja.

Fučnola mašina,
S Bogom moja mila!
Ali da, al nigdar
Več me budeš vidla.

S Bogom sve veselje
I naše radosti,
Velke su nam došle
Svim skupa zalosti.

Nesmo to mislili,
Nit nigdar senjali,
Kaj bi se mi bill
Ve toga včekali,

Tak ve Pongrácz Milhalj
V dvajsti sedmom ljetu,
Z doma se odpravljam
Po širokem svétu.

Pisal ti bum lista
Jako zalostnoga,
Primi ga vu ruke
Z srca turobnoga.

S Bogom ni ostani
Francec dète malo,
Nigdar nabuš svoga
Japeka poznalo.

Rad bi te ja sinek
Gori odhraniti,
Božja je to volja:
Moram te staviti.

Nego ti izručam
Otcu nebeskomu
I Majki Mariji
Jezušu dragomu.

Angelju čuvaru
I tvom godovnjaku,
Svetomu Ferencu,
Tvemu imenjaku.

S Bogom i s Bogom anda
Roditelji mili,
Koji ste me lépo
Gori odhranili.

Rad bi se ja s vami
Rěčku govoriti,
Ali da vas moram
Tužne ostaviti.

Vezda si vuzavam
Bratce i sestrice,
Ke su s menom zraše,
Drage pajdašičke.

Ako sem v življenju
Se zameril kada,
Oproščenje prosim
Od vas se ja sada.

Vezda se ja braćam
K rodbini ljubleni,
Ke su v mojem srcu
Jako zasadjeni.

S Bogom mi ostane
Japek i mamica,
V Kanži sem kušnul
Zadnjic vašu lica.

Nesem tužen misli,
Kaj me tak ljubili,
Da ste me v Kanizi
Lépo pohodili.

Idi sinek, idi!
Vu to ime Boga,
Navtke se ufaj
V Jezuša zmožogal

Fučnola mašina,
S Bogom domovina!
S lépimi ružami
Jako nakinčena.

Medjimurje malo,
Kak si prazno ostalo,
Lépo cvetje vu njem
Mam je sve precvelo.

Štiri dni i noći
Smo se včak pelali
I tri dana smo mi
Navčk maširali.

Onda smo mi došli
V karpatske planine,
Drugo nesmo vidli
Nebeške visine.

Oh Bože ljubieni!
Kam smo mi došli?
Ovdi bumó svi mi
Našeg groba našli.

Ruska zmeška kugla
Me je mam dostigla,
Moje milo telo
Mi je prestrčila.

Nesem mogel tužen
Pajdaše vuvrati,
Kaj mi bili mogli
Svečicu vužgati.

Tam su moje tělo
V zemlju zakopali,
Med velke planine,
Med dvema gorami.

Križa su mi dali
Zelenoga bora,
Tu počiva junak
Z malog Medjimurja.

S Bogom tetci, tece,
Strici i strinice,
Vujci i vujnice,
Mile rodbinice.

Draga žena moja
I tvoje sestričke,
Bratci i šogori
S Bogom mi ostante!

Tak se vi spičava
Pongrácz Mihálj zvani,
Z Alsó-Mihályfalva
Vojnik preštímami.

S Bogom vsi skup s Bogom!
Vezda mi ostante!
Za dušicu moju
Bogu se molite!

Alsó-Mihályfalva.

Sokacs Mara.

Urednikova pošta.

Sledeće pisme smo na novo dobili od naših čitateljah:
1. Ljubav domovine i List iz tabora. (Z. B. iz Botornje, na bojnóm polju.) Obedvč pisme su lépe i dobre. Bude izlazile.

2. Pšem junačka. (L. A. halski špital). S poravkami bude izlazila.

3. Spričavanje jednoga vojnika. (S. M. Alsó-Mihályfalva). Popravili smo. Budemo ju vu novine deli.

4. Na talijanskom frontu. (K. F. iz Preloka na bojnóm polju). Ova dobro izmišljena i lépo tekuća pšema je vrédna, da ju štampati damo.

5. Vojnik na straži. (N. I. na bojnóm polju). Miseli su dobri, ali verši se moraju popraviti, ar na nikakvu vizu ne pašaju.

6. Pšema roditeljska. (J. R. Mikófa). Dobro složena popévka bude izlazila.

7. Protuletna pšema. (N. A. Felsőpusztafa). Dobro je izmišljeno, ali redi ne pašaju. Jedni su dugi, drugi krajši. Zakaj neste probali na kakvu vizu? — Budemo ju probali popraviti.

8. Od starih regrutov i Žalostna pšema. (O. M. Mura-Szent-Márton). Obedvč budu s popravkami izlazile.

9. Pšema od rata. (M. B. kauonir, Čepin). S poravkami izlazila bude.

10. Tužno razmišlavanje. (Kis Szabadka). Ne ste se podpisali pod svoju pšemu. Ipak budemo ju izdali, ar nema vu pšemi nikaj takvoga, kaj bi zrok bil, da ju ne denemo vu novine.

Vnogim, koji su pšeme poslali, budemo drugda odgovor dali. Prosimo za potrpljenje! Trebamo vréme, dok moremo svaku pšemu prečitati.

Svim skup s pozdravom!

(M. J.)

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32—
Rozs	Hrz	24—
Árpa	Ječmen	24—
Zab	Zob	24—
Kukorica uj	Kuruza suha	28—
Fehér bab uj	Grah beli	40—
Sárga bab	Grah žuti	40—
Vegyes bab	Grah zmešen	40—
Kendermag	Konopljeno seme	50—
Lenmag	Len	50—
Tökmag	Koščice	98—
Bükköny	Grahorka	30—

A Feller-féle jóltevé hatású, — üdítő és erősítő —

„ELSA-FLUID”
csillapítja a
fájdalmakat.

12 üveg bérmentve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerész-
nél, Stubica, Centrale 124. sz.
(Zágrábmegye). — Több mint
100.000 köszönőlevél és or-
vosi ajánlás.

Egy jó házból való fiu
pincértanoncnak felvétetik.

Bővebb felvilágosítással szol-
gál:
HÓDOSI VILMOS,
vasúti vendéglős.

Pozor seljaci i tkalci!

Dok zaliha traje, prodaje se izvrstan
pamuk za tkati. Osim toga preporu-
čam velikó skladište svakovrstnog platna.
Trgovina „K Varaždinskoj Jeftinoći.”

LAZAR DEUTSCH, Varaždin
666 1—2 Petrovičev trg broj 6.

Eladó malom

Drávavásárhely nagyözségben, forgalmas helyen **5 kövel simára dolgozó, és 1 kő és 2 hengerral Peitl rostával bíró malom,** nemkülönben **daráló és gabona tisztító gép** és egy **teljesen felszerelt fűrész eladó.** — A gép köszén és koksszal fűthető, a malom 50 métermázsát örölhet. Ezeken kívül még **2 hold szántóföld** is — a tulajdonos hadba vonulása miatt — eladó. A malom a helyszínén megtekinthető, ahol a többi feltételek is megtudhatók.

Malom Drávavásárhelyen.

Prodaje se melin

na prometnom mestu Drávavásárhely, **na 5 kamenov na flach i 1 kamen i 2 hengeri na Peitl sa Plansihterom; mašina za gries i za žito čisti i jedna žaga se svemi zgradami popravljeno vu najbolšem redu.** Mašina je na vuglen i na koks, melin more 50 metercentov zamleti, ktomu 2 mekote zemlje prodaje poradi toga, da se vlastnik na ratišću na lazi, Melin se more na licu mesta pogledati, de se moreju i drugi uvjeti zeznati.

Melin u Drávavásárhelyu.

530/916.

Árverési hirdetmény.

Alsómihályfalva község

vadászati joga

1916. évi április 30-án d. u. 2 óraker hat évre bérbe adatik. Feltételek a községházánál megtekinthetők. Ugyanott történik a bérbeadás is.

Alsómihályfalva, 1916. márc. 19.

Füzessy, jegyző.